

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 248 คน

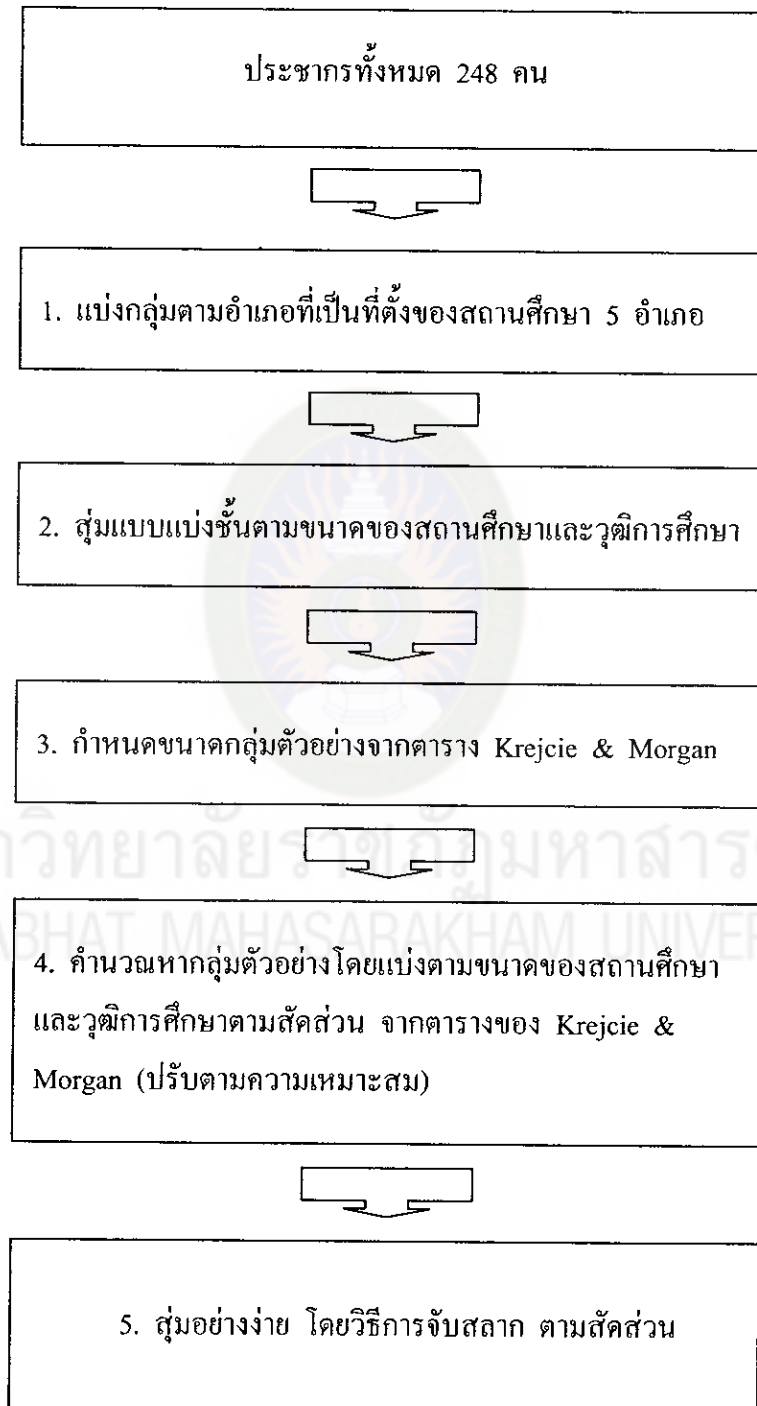
2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากประชากรได้จำนวน 152 คน โดยการใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) มีวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และขั้นตอนการสุ่ม โดยแบ่งกลุ่มตามอำเภอ เลือกทุกอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากตามสัดส่วน ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เลือกเอาทุกอำเภอ
- 2.2 สุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา
- 2.3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan
- 2.4 คำนวณหากกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา และ

วุฒิการศึกษา ตามสัดส่วน จากตารางของ Krejcie & Morgan (ปรับตามความเหมาะสม)

2.5 สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ตามสัดส่วน ดังมีรายละเอียดขั้นตอนตามแผนภูมิที่ 5 และตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 แสดงขั้นตอนการกำหนดขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) แบ่งเป็น 2 ข้อ คือ วุฒิกการศึกษา ปริญญาตรี กับสูงกว่าปริญญาตรี และขนาดของสถานศึกษา คือ สถานศึกษานขนาดเล็ก และสถานศึกษานขนาดใหญ่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : ก : 2)

ตอนที่ 2 สอบถามระดับทักษะการบริหารของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้ข้อความเชิงนิมิตาน (Positive Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 72 - 73) แยกประเด็นข้อคำถามครอบคลุมทักษะการบริหารงาน 3 ด้าน (Katz. 1974 : 55 - 62) ตามขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : ค : 32 - 37)

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและหลักการ ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน และขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งศึกษาเอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามชนิด แบบประมาณค่าตามวิธีของ Likert
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบโครงสร้าง โดยหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องของภาษาที่ใช้รวมทั้งพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยบุคคล 4 ท่าน ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. จัดส่งแบบสอบถาม นำเสนอบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุมัติหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เพื่อขอเก็บข้อมูลการวิจัยจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
2. นำหนังสือที่ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พร้อมแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษด้วยตนเอง จำนวน 152 ชุด
3. ประสานการจัดเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ตรวจสอบความสมบูรณ์ สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามรอบที่ 2
4. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับพบว่า ได้รับคืน 152 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านขนาดของสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา แล้วนำข้อมูลมาแจกแจง หาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปคือ หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งกำหนดเกณฑ์

ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีทักษะ อยู่ในระดับ มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีทักษะ อยู่ในระดับ มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีทักษะ อยู่ในระดับ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีทักษะ อยู่ในระดับ น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีทักษะ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. หาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับวุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีต่อทักษะการบริหารงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ซึ่งใช้การทดสอบค่า F - test (Two - way ANOVA) ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient)
2. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test
3. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องของภาษาที่ใช้รวมทั้งพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยหาค่า IOC

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- ค่า F - test (Two - way ANOVA)